

Károsítóhelyzet alakulása

Zala megye, 2022.07.04-07.11.

Időjárás:

A múlt héten erőteljes lehűlés következett be a megyében. Csapadék 2-3 nap hullott, ekkor egy-egy alkalommal nagyobb mennyiségben (összesen: 40-50 mm): Kisebb gócokban jég is előfordult.

A hőmérsékleti értékek jelentősen csökkentek, a minimum hőmérséklet 8,8-13,9 fok a maximum hőmérséklet 21,8-27,3 fok között alakult (átlag: 16,9-21,1 fok). A páratartalom is jelentősen csökkent, 50-60 % között volt mérhető. A gyakori szeles időszakok miatt a levélnedvesség időtartama viszonylag rövid volt, 1-3 óra közötti.

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA

Növényfenológia:

Őszi árpa: tarló hántás; őszi búza: teljes érés, betakarítás;

A tarlók hántása, azok gyomfertőzöttsége miatt, sürgető. Egy-egy tábla parlagfű fertőzöttsége a betakarítás után vált láthatóvá, előfordulásuk foltszerű (technológia függő). Az esős napokat követően a fejlődésük intenzívvé vált, ezért a pollenszóródás megakadályozása miatt (is), mihamarabb célszerű a tarló hántás.

KUKORICA

Növényfenológia: virágzás-kötődés

Kukoricában a **kukoricamolý** rajzása jelenleg szünetel. A kártétel nem változott a korábbiakhoz képest.

A monokultúrás táblákon a **kukoricabogár** rajzása tömeges, a hímeket és nőtényeket is vonzó csapdában (sárga ragacslap) 200-270 db imágó/csapda/2 nap fogás volt a múlt hét végétől újra. Növényenként átlagosan 5 (6) db bogár található. A párosodás már megfigyelhető.

A bogarak hámozgatása tovább erősödött a múlt héthez képest, egy-egy levél 60-80 %-a is károsodott, rendszerint a növény középső zónájába eső levelek „kifehéredésével”. A nővirágzat jelentős mértékű visszarágása azok ~1-3 %-án látható, de a kártétel további emelkedése valószínűsíthető. A védekezés indokolt és időszerű!

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: virágzás.

Napraforgóban továbbra is folyamatos de lassú ütemű a **poloskák** betelepődése. Létszámuk alacsony, a kártételek nem növekedtek, legfeljebb gyenge mértékűek (a növények ~3-5 %-án látható szúrásnyom, elsősorban a levélnyelen).

Az **alternáriás levélfoltosság** tünetei nem növekedtek, gyenge mértékűek (2-es skála) az alsó leveleken, a legtöbb állományban megfigyelhető a betegség.

A csapadékos időjárás a gombabetegségek fertőzéséhez kedvez, ezért azok fertőzésére számíthatunk. A napraforgó állományok gombaölőszeres kezelése javasolt.

BURGONYA

Növényfenológia: kötődés-gumófejlődés.

A **burgonyabogár** egyedszáma nem növekedett a táblákon, ahol góc-szerűen előfordul, ott általában kis populáció figyelhető meg, többségében idős lárvákkal.

Burgonyában az **alternáriás levélfoltosság** tünete legfeljebb gyenge mértékben lépett fel az alsó leveleken. Megjelentek a **burgonyavész** első tünetei az állományokban. Az esős napok újabb fertőzési ciklusokat indíthatnak el. A jelenlegi hőmérsékleti viszonyok között a betegség lappangási ideje, egy-egy esőzést követően 6-8 nap között alakul (felmelegedéssel lerövidül), ezért a további védelem javasolt!

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva: termés növekedés, színeződés kezdete;

Alma, körte: termés növekedés, színeződés;

Kajszi: érés, betakarítás.

Károsítók:

A gyümölcsfélékben (alma, körte, szilva) a **levéltetvek** észlelési szintű fertőzöttsége tapasztalható.

Almában folyamatos, kissé csökkenő az **almamoly** rajzása, 7-10 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán. A védekezés továbbra is javasolt!

Almában a **vértetvek** újabb telepei egyelőre nem láthatóak de a lombkorona vizsgálata célszerű.

Almában az **almalevél-aknázómoly** rajzása folyamatos, de észlelési szintűre csökkent 4 db imágó/csapda/3 nap fogással. Újabb aknák még nem láthatóak.

Almában (körtében), érzékeny fajtában a **varasodás gyümölcs tünetei** nem növekedtek, ellenben **levélen** újabb kis varasodás foltok figyelhetők meg (kezeletlen ültetvényben). A csapadékos napoknak köszönhetően a fertőzésveszély növekvő, ezért a folyamatos védelem javasolt. Almában a **lisztharmat** tünetei nem növekedtek, a fertőzésveszély csökkent.

Meggyen stagnáló, de gyenge fertőzöttség mellett megfigyelhető a **blumeriellás levélfoltosság** tünete.

Szilván újabb monília fertőzés nem alakult ki az elmúlt időszakban a gyümölcsökön, viszont újabb monília hajtástünetek figyelhetők meg a kezeletlen fákban (a hajtás fertőzöttség 1-3 % között változik). A **szilvamoly** rajzása folyamatos, enyhén csökkenő szintű, 16-28 db imágó/csapda/3 nap fogással. A szilvamollyal fertőzött termések aránya növekvő, 2-6 % közötti. Védekezés továbbra is javasolt.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása csökkenő, 11-19 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán.

Dióban megkezdődött a **nyugati dióburok-fúrólégy** rajzása (4 db imágó/csapda/3 nap). A védekezésre fel kell készülni.

SZŐLŐ

Növényfenológia: fürtzáródás kezdete-fürtzáródás

Szőlőben folyamatos az **amerikai szőlőkabóca** fejlődése, jelenleg L2-L5-ös lárvafokozatok jellemzőek. A vektor elleni védekezés indokolt a fertőzött ültetvényekben. Az imágók megfigyelésére az ültetvényekben célszerű kihelyezni a sárgalapokat.

Szőlőben a **feketerothadás** tünetei nem erősödtek tovább, általában gyenge mértékű a fertőzöttség, de a betegség elleni védekezést a zsendülésig mindenképp folytatni kell.

Az esős napokat követően újabb **szőlő peronoszpóra** fertőzési ciklus indulhatott el. Jelen hőmérsékleti értékek mellett a betegség lappangási ideje 6-7 nap, mely a felmelegedéssel csökken. A védelem nélkül maradt növényeken a korábbi tünetek sporulálása is megfigyelhető, mely a fertőzési nyomást tovább növeli. Elsősorban a lomb, illetve a kevésbé fejlett fürtök védelme érdekében védekezés javasolt.

Érzékeny fajtákban, minimális, vagy nem megfelelően időzített védelem mellett megjelentek és az elmúlt időszakban erősödtek a **lisztharmat** tünetei elsősorban a fürtökön. A betegség tünetei lombon is láthatóak, gyenge-közepes mértékben, de a lomb csak kis hányadán (~1 %-án) (1-2. fotó). A mérsékelt meleg időjárásban és különösen a tünetes növényeken nő a fertőzésveszély, ezért és a fürtök záródása miatt a védelem indokolt.

1-2.fotó: Szőlő lisztharmat tünet fürtön és levélen (2022.07.10.)

A fertőzött ültetvényekben folyamatosan jelennek meg a különböző edény-nyaláb betegségek (pl. ESCA, EUTYPA) illetve a fitoplazmás betegségek tünetei. A fitoplazmás tövek folyamatos, azonnali eltávolítása javasolt.

Zalaszentlőrinc, 2022. július 11.

Tűh Annamária
előrejelző